

Mandat for ekspertgruppe om lærerrollen

Formålet med å sette ned en ekspertgruppe om lærerrollen er å frembringe et kunnskapsgrunnlag som gir innsikt i og forståelse av den rollen dagens lærere har i skolen. Dette kunnskapsgrunnlaget skal være et utgangspunkt for forslag om hvordan en framtidig lærerrolle, lærerprofesjon og profesjonsfellesskap kan utvikles.

Det vil være en fordel om ekspertgruppen i sine analyser og anbefalinger kan skille mellom barne- og ungdomstrinn, og mellom studieforberedende og yrkesfag.

1. Utviklingen av lærerrollen

Ekspertgruppen skal utarbeide en analyse med en beskrivelse av utviklingen av lærerrollen og læreryrkets status. Beskrivelsen skal inkludere hvordan lærerrollen er omtalt i de nasjonale styringsdokumenter. Dette må sees i sammenheng med endringer i samfunnet og utdanningsfeltet de siste tiårene, med særlig vekt på skolereformene fra og med Reform 94. Hvordan har lærerrollen utviklet seg, og hva har hatt størst betydning for læreryrket slik det praktiseres i dag? Hvilken betydning har skoleeier og skoleleders styring hatt for lærerrollen, og hvilken rolle har lærerutdanningene spilt? Det skal også beskrives hvordan lærerne som yrkesgruppe har forholdt seg til utviklingen, blant annet gjennom politiske krav.

Analysen skal inneholde en beskrivelse av utviklingen i rekruttering og hvem som rekrutteres til yrket. Analysen skal også sammenligne læreryrket med andre relevante profesjoner.

Ekspertgruppen skal som en del av kunnskapsgrunnlaget (jf pkt. 1 og 2) beskrive hvordan lønnsutviklingen og arbeidstidsbestemmelsene har påvirket forståelsen av lærerrollen blant lærere, skoleeiere og nasjonale myndigheter. Spørsmål om lønn og arbeidstid inngår imidlertid ikke i ekspertgruppens mandat for å gi anbefalinger om lærerrollen fremover (jf. pkt.3).

2. Lærerrollen i dag

Ekspertgruppen skal gi en beskrivelse/analyse av hvordan lærerrollen utøves i dag og sammenhengen mellom de formelle krav og forventninger som stilles til lærerne i praksis. Hvordan påvirker bredden av krav og forventninger utøvelsen av læreryrket?

Regelverket for grunnopplæringen og rammeplanene for lærerutdanningene uttrykker myndighetenes krav og forventninger til lærerrollen. Dette omfatter også hvordan læreryrket påvirkes av kravene som stilles til skoleeierrollen og skoleledelsens rolle i styringen og utviklingen av opplæringen. Lærernes rolle påvirkes også på ulike måter av lærerutdanningene, samt av forventninger fra elever, foreldre, og ulike samfunnsaktører. Videre er profesjonen selv en viktig premissleverandør i utviklingen av lærerrollen og profesjonsfellesskapene.

3. Hvordan utvikle lærerrollen?

Gruppen skal på grunnlag av analysen komme med anbefalinger om hvordan lærerrollen kan styrkes og videreutvikles framover, og definere overordnede kjennetegn for god profesjonsutøvelse. Gruppen skal vurdere om de krav som stilles til lærerrollen i regelverket for grunn- og videregående opplæring er relevante, tilstrekkelige og godt begrunnede, eventuelt foreslå endringer.

Arbeidet skal bygge på nasjonal og internasjonal forskning og skal gi en beskrivelse av utvikling av lærerrollen i et komparativt lys.

4. Tidsramme

Ekspertgruppen nedsettes av KD. Tidsramme for utvalgsarbeidet er anslått til om lag ett år. Frist for innlevering av ekspertgruppens rapport settes til 15. august 2016.